

แนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬา:
กรณีศึกษา บุรีรัมย์โมเดล *

Development Approach Toward Sport Tourism City:
A Case of Buriram Model

จินตนา แผลงผึ้ง และ ไพโรจน์ ภัทรนรากุล

Jintanar Malangphueng and Pairote Pathranarakul

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Graduate School of Public Administration,

National Institute of Development Administration

Corresponding Author E-mail: jintanar.mal@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ศึกษาสภาพปัจจุบันและผลกระทบต่อการพัฒนาจังหวัด และศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและแนวทางการขยายผลบุรีรัมย์โมเดลในพื้นที่อื่น ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีตัวแทนผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและนักวิชาการ รวมทั้งสิ้น 20 ท่าน

ผลการศึกษา พบว่า พัฒนาการการนำกีฬาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยการใช้บุรีรัมย์โมเดล สามารถแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ การริเริ่มการเปลี่ยนแปลง การผลักดันให้เกิดความร่วมมือ และการประสบความสำเร็จในระดับสากล ส่งผลให้เกิดการพัฒนาจังหวัดและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ปัจจัยแห่งความสำเร็จคือความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน

* ได้รับบทความ: 30 พฤศจิกายน 2566; แก้ไขบทความ: 22 เมษายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 30 เมษายน 2567



และประชาสังคมในพื้นที่ การจัดกิจกรรมงานอีเว้นท์ให้โดดเด่น สิ่งอำนวยความสะดวกและ
สาธารณูปโภคที่ปลอดภัย การสร้างจุดแลนด์มาร์กและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงกีฬา; การจัดการความร่วมมือภาครัฐแนวใหม่;
ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง; บุริรัมย์โมเดล

Abstract

The objective of this paper are to study the development approach toward sport tourism by utilizing the Buriram model, the advantages and consequences in enhancing development the province, and key success factors of accomplishment, and an expansion of the Buriram model in other areas. Based on qualitative method, an in-depth interview was conducted covers they stakeholder them public, private, civil society sectors, and academician with a total of 20 informants.

The results of the study found that development approach toward the evolution of bringing about sport tourism by utilizing the Buriram model can be divided into 3 periods, starting with 1) initiating change, 2) changing and pushing forward for cooperation, and 3) an international accomplishment. Advantages and consequences arise from the Buriram model in enhancing development of the province, inducing political, tourism, economic, social and cultural dimensions. Key success factors among other are collaboration among all concerned parties outstanding activities and events, safe facilities and utilities, and generating landmarks and connecting tourist attractions within the province.

Keywords: sport tourism; New Public Governance (NPG); transformational leadership; Buriram model



1. บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) เป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป มีความหลากหลายและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม เนื่องจากมีความครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การติดตามชมกีฬาในมหกรรมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ 2) การเดินทางมาเพื่อเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น ๆ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560; Bull & Weed, 1999; Hall 1992) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560- 2564) ถือได้ว่าเป็นกลไกและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ สร้างความสามัคคี พัฒนาสุขภาพคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และความภาคภูมิใจของคนในชาติ ตลอดจนสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) และจัดตั้งเมืองกีฬา (Sport City) เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการกีฬาของภูมิภาค โดยการพัฒนาการกีฬาก่อให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ด้านอุตสาหกรรมกีฬาของประเทศไทยมีผลประกอบการรวมในปี พ.ศ. 2564 การท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถสร้างรายได้ 62,700 ล้านบาท มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศกว่า 12 ล้านคน ที่เข้าร่วมกิจกรรมชมหรือเล่นกีฬาในประเทศไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) ทั้งนี้จากการศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ พบว่า กีฬาแต่ละชนิดมีส่วนขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในสัดส่วนที่ต่างกัน โดยเฉพาะกีฬาที่ได้รับความนิยม เช่น ฟุตบอล วิ่งมาราธอน มีส่วนขับเคลื่อนให้เกิดการกระจายรายได้ในส่วนภูมิภาคอย่างชัดเจน

จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพัฒนาแบบก้าวกระโดดจากการพัฒนาการกีฬาก่อให้เกิดการท่องเที่ยว ซึ่งหากย้อนไปเมื่อ 10 ปีก่อน จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองเล็ก ๆ ที่ไม่ได้เป็นที่รู้จัก มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เพียงแหล่งโบราณสถานศิลปะอารยธรรมขอมโบราณ และยังคงจัดอันดับของจังหวัดที่ยากจนที่สุดและเกิดภาวะภัยแล้งอย่างหนัก การพัฒนายังค่อยข้างเติบโตช้ากว่าจังหวัดอื่น ๆ จากจังหวัดที่มีรายได้และการเจริญเติบโตทาง



เศรษฐกิจจริงทำยของประเทศ ในปัจจุบันการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา ได้แก่ สนามฟุตบอลช้างอารีนา (เดิมคือสนามฟุตบอลไอโมบาย) สนามแข่งรถช้างอินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต เป็นสนามระดับมาตรฐานโลก (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์, 2560) เป็นผลจากการริเริ่ม แนวความคิดในการพัฒนาจังหวัดผ่านกีฬาฟุตบอล เพื่อสร้างจุดแข็งให้จังหวัดบุรีรัมย์เติบโตทาง เศรษฐกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดดจนเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ด้าน การบริหารและพัฒนาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประเทศไทย เป็นที่รู้จักในชื่อ “บุรีรัมย์โมเดล” ซึ่งถูกยกย่องสำคัญในการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยนำรูปแบบการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะที่ตรงกับแนวทางการบริหารกิจการสาธารณะที่รู้จักกันชื่อ “การจัดการ ความร่วมมือภาครัฐแนวใหม่” (New Public Governance) ในวิจัยนี้จะนำเสนอให้ผู้อ่านได้เห็น ว่า แนวทางการบริหารและการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ การจัดการความร่วมมือภาครัฐแนวใหม่หรือไม่อย่างไร โดยมุ่งศึกษา ในประเด็นแนวคิดและ การวิวัฒนาการการนำกีฬาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของจังหวัดบุรีรัมย์ ประโยชน์และ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จและการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งการต่อยอดเพื่อ พัฒนาการท่องเที่ยวด้วยกีฬาให้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและผลกระทบของบุรีรัมย์โมเดลต่อการพัฒนาจังหวัด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและการประยุกต์ใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาพื้นที่อื่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและสัมภาษณ์ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารชั้นปฐมภูมิ โดยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาจากหนังสือ บทความ งานวิจัยเอกสารและรายงาน ผลการดำเนินการ แผนพัฒนาจังหวัด ข่าวสาร และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และ ภาคเอกชน รวมทั้งเอกสารชั้นทุติยภูมิ อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาในครั้งนี้



2. ขอบเขตพื้นที่ศึกษาวิจัย จังหวัดบุรีรัมย์

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ 1) ตัวแทนที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ประกอบด้วย ผู้บริหารส่วนราชการจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 5 ท่าน 2) ตัวแทนที่เกี่ยวข้องจากภาคเอกชน ประกอบด้วย ผู้บริหารสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ยูไนเต็ด และภาคเอกชน ผู้ประกอบการ สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 5 ท่าน 3) ตัวแทนที่เกี่ยวข้องจากภาคประชาสังคม ประกอบด้วย กลุ่มแฟนคลับจากสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ยูไนเต็ด และประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 7 ท่าน 4) ตัวแทนที่เกี่ยวข้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย จำนวน 3 ท่าน โดยรวมทั้งสิ้นจำนวน 20 ท่าน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษารูปแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัยและดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาซึ่งข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางการวิจัย

4.3 เมื่อตรวจสอบเครื่องมือที่มีความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบสัมภาษณ์นั้นไปใช้สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์หาคำตอบความรู้ใหม่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการการนำกีฬาไปสู่การท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยการใช้บุรีรัมย์โมเดล เพื่อศึกษาประโยชน์และผลกระทบที่เกิดจากบุรีรัมย์โมเดลที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป และปัจจัยแห่งความสำเร็จและแนวทางการขยายผลบุรีรัมย์โมเดลในพื้นที่อื่น เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย



5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหาโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และข้อมูลจากการบันทึกเทปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทป และจดบันทึกไว้มาอ่านทบทวนและพิจารณาให้เข้ากับข้อมูลที่ได้ทบทวน รวมถึงประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่ผู้ให้ข้อมูลได้เพิ่มเติมไว้ 2) จัดกลุ่มของข้อมูลที่ทำการเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ 3) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและนำเสนอผลการค้นพบอย่างละเอียด พร้อมทำการยกตัวอย่างคำพูดที่สำคัญเพื่อใช้ประกอบในการบรรยายของผลการศึกษาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ 4) สรุปและอภิปรายผลการวิจัยโดยการนำวรรณกรรมที่ได้ทบทวนมาอ้างอิงประกอบกับผลที่ได้จากการศึกษาตามลำดับต่อไป

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สามารถแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรกคือ จากอดีตสู่การริเริ่มการเปลี่ยนแปลง (อดีต - ปี 2552) จังหวัดบุรีรัมย์ด้านทรัพยากรในอดีตเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ขาดแคลนทรัพยากรดินและน้ำ อาชีพของประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยวเป็นเมืองประวัติศาสตร์มีความเป็นมาด้านอารยธรรมขอม จึงมีโบราณสถานที่เป็นปราสาทหินที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมชมปราสาทหินพนมรุ้ง และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างอ่างเก็บน้ำห้วยตลาดที่มีบรรยากาศยามเย็นที่สวยงาม เป็นที่อาศัยของนกกระยางและวอกอุทยานภูเขาไฟเขากรโดงซึ่งเป็นภูเขาไปที่ดับแล้วและยังเป็นศาสนสถานทางศาสนาที่สำคัญ นอกจากนี้ยังโดดเด่นด้านวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างช้านาน อีกทั้งยังมีหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อคือผ้าไหมที่มีลายเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัด อย่างผ้าซิ่นตีนแดง ต่อมาในช่วงเวลาที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงและผลักดันให้เกิดความร่วมมือ (ปี 2552 - 2562) ได้มีการพัฒนาเมืองโดยนำการกีฬาเข้ามาพัฒนาเมือง การเริ่มสร้างทีมสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ พีอีเอ และได้แชมป์การแข่งขันมากมาย จนนำไปสู่การพัฒนาทีมเป็นสโมสรบุรีรัมย์ยูไนเต็ด และสร้างสนามฟุตบอลที่ได้มาตรฐานแห่งแรกและแห่งเดียวไม่มีลู่วิ่งคั่นสนามและผ่านมาตรฐานจากฟีฟ่า โดยใช้เวลาก่อสร้างน้อยที่สุดในโลก ต่อมาได้นำกีฬาทางความเร็วเข้ามาและสร้างสนามแข่งรถเพื่อจัดกิจกรรมการแข่งขันระดับนานาชาติ และกิจกรรมอย่างอื่นอีกมากมายที่สร้างชื่อเสียงและทำให้



บุรีรัมย์มีความโดดเด่นเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยวทางกีฬา ซึ่งริเริ่มโดยภาคเอกชนที่มีเครือข่ายนำไปสู่การลงทุนและการร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน เช่น ถนน สนามบิน ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ภายในจังหวัด นำไปสู่ช่วงเวลาที่ดีสาม คือ การประสบความสำเร็จในระดับสากล (ปี 2562 - ปัจจุบัน) โดยนำความคิดสร้างสรรค์หาจุดเด่นในการพัฒนาเมืองโดยบุรีรัมย์โมเดล เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชมจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งถือว่า บุรีรัมย์โมเดล เป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ สอดคล้องกับ (ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนภาครัฐท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2565) กล่าวไว้ว่า

“บุรีรัมย์โมเดล คือ ความเป็นมาตรฐานระดับสากล มีความยิ่งใหญ่และได้รับมาตรฐานโดยกิจกรรมต่างๆ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางจังหวัดบุรีรัมย์ จากแผนยุทธศาสตร์ที่ทางจังหวัดได้จัดทำไว้เพื่อสนับสนุนกิจกรรมร่วมกับภาคเอกชน โดยภาคเอกชนเป็นผู้นำการดำเนินการและจัดหางบประมาณเพิ่มเติมและภาครัฐให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดให้ดีขึ้น ซึ่งมาจากการร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายทั้งท้องถิ่นและพลเมืองเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งซึ่งหาได้จากคนบุรีรัมย์ที่พร้อมใจกันเป็นเจ้าบ้านที่ดี คือ 1) สวมเสื้อบุรีรัมย์ยูไนเต็ด 2) มีจิตใจที่พร้อมจะให้บริการนักท่องเที่ยว 3) ความร่วมมือทุกภาคส่วนที่ดีเยี่ยม” (ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนภาครัฐท่านที่ 2, สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2565) และสอดคล้องกับ ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนภาครัฐท่านที่ 1 (สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565) กล่าวไว้ว่า

“จากการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์จนถึงปัจจุบัน เกิดจากการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ โดยความร่วมมือทุกภาคส่วนในการสร้างความเข้าใจของประชาชนและความพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการบริการและบุคลากรให้มีทักษะเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ” (ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนภาครัฐท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565) และสอดคล้องกับ ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนนักวิชาการท่านที่ 1 (สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2566) กล่าวไว้ว่า

“จังหวัดบุรีรัมย์เมืองท่องเที่ยวแห่งกีฬา ถือเป็นความสำเร็จของจังหวัดบุรีรัมย์ ในอนาคตจังหวัดบุรีรัมย์จะกลายเป็นจังหวัดที่เป็นแหล่งรวมด้านกีฬา ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีความสนใจด้านกีฬา และนักลงทุนจะหลั่งไหลเข้ามายังจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลตัวแทนนักวิชาการท่านที่ 1, สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2566)



2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและผลกระทบของบุรีรัมย์โมเดลต่อการพัฒนาจังหวัดและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในรูปแบบของมิติต่าง ๆ ดังนี้

2.1 มิติทางการเมือง การที่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงโด่งดังในปัจจุบันกล่าวถึงบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างอดีตนักการเมือง คุณเนวิน ชิดชอบ ที่ยุติบทบาทจากนักการเมืองสู่ นักพัฒนา คุณเนวิน เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือและเป็นที่รู้จัก โดยนำกีฬาเข้ามาพัฒนาการท่องเที่ยว และสร้างเครือข่ายด้านการลงทุน เป็นผู้สนับสนุนด้านต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการสร้างรายได้ให้กับประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารและประชาชนโดยรอบ และยังส่งผลไปยังจังหวัดพื้นที่ใกล้เคียง การที่จังหวัดบุรีรัมย์มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว นั้นการพึ่งพาอำนาจทางการเมืองมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน

2.2 มิติทางการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มมากขึ้น และใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2552 จำนวน 879,452 คน ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 908,218 คน ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 936,228 คน ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 1,077,084 คน ปี พ.ศ. 2556 จำนวน 1,186,759 คน และปี พ.ศ. 2560 จำนวนนักท่องเที่ยวกว่า 1.6 ล้านคน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) โดยเมืองบุรีรัมย์เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของเมืองบุรีรัมย์ของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

2.3 มิติทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดบุรีรัมย์หลังจากมีบุรีรัมย์โมเดลส่งผลให้ตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจัดทำโดย สำนักงานคลังจังหวัดบุรีรัมย์ ในปี พ.ศ. 2550 มูลค่า GPP เท่ากับ 44,785 ล้านบาท จนในปี พ.ศ. 2560 มูลค่า GPP เท่ากับ 84,333 ล้านบาท ภายใน 10 ปี ซึ่งถือได้ว่าการเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยรายได้ตัวจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ 61.1 มูลค่าทางเศรษฐกิจ 1,258.48 ล้านบาท รายได้จาก การท่องเที่ยวนับตั้งแต่จัดตั้งสโมสรฟุตบอล มีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติมาติดอันดับ 1 ใน 5 ของประเทศ

2.4 มิติทางสังคมและวัฒนธรรม จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งโบราณสถานอารยธรรมขอมโบราณที่มีอยู่มากมายกระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัด อีกทั้งยังเป็นที่ยังเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองเกษตรกรรมและหัตถกรรม เพราะเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดีและเป็นแหล่งทอผ้าไหมที่สวยงามและมีชื่อเสียงนอกจากนี้ ด้วยสภาพพื้นที่ตั้งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจึงทำให้มีความหลากหลายของเชื้อชาติ



ซึ่งก่อให้เกิดความหลากหลายของประเพณีวัฒนธรรมจนทำให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ดังคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า “เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม เลิศล้ำเมืองกีฬา”

2.5 มิติด้านทัศนคติ แนวคิด บุรีรัมย์โมเดล เป็นการต่อยอดจากธุรกิจกีฬาสู่การค้าที่คาดหวังให้จังหวัดมีรายได้เพิ่ม ประชากรในจังหวัดไม่ต้องเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด จากที่เคยเป็นจังหวัดทางผ่าน ตอนนีกลายเป็นเมืองแห่งกีฬาที่ใครๆ ต่างอยากไปเที่ยวสักครั้งหนึ่งในชีวิต กล่าวได้ว่า บุรีรัมย์โมเดลถือเป็นต้นแบบของการนำกีฬามาพัฒนาเมืองแบบครบวงจรของประเทศไทย

2.6 มิติด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกีฬากับประชาชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสโมสร และกลุ่มที่มาจากการเป็นคนในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งนิยามตัวเองว่าเป็นคนบ้านเดียวกัน หรือ สิ่งที่เกิดขึ้นนี้ว่า “ท้องถิ่นนิยม” แฟนบอลบุรีรัมย์จะมีลักษณะเป็นท้องถิ่นนิยม เพราะโดยเป็นคนในจังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมแรงร่วมใจเชียร์ทีมฟุตบอลในทุกรายการแข่งขันต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมามีปรากฏภาพความเป็นกลุ่มแฟนคลับที่เหนียวแน่นของแฟนบอลบุรีรัมย์ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากจุดเล็ก ๆ ช่างสนามโดยมีแฟนคลับที่มาจากการสมัครเป็นกองเชียร์ให้มีรูปแบบและเป็นระเบียบแบบแผนมากขึ้น ด้วยการสร้างแรงจูงใจให้เข้ามาชมฟรีในสนามฟุตบอล ช่าง อารีนา เมื่อรวมกับกองเชียร์ที่เป็นภาคประชาชนชาวจังหวัดบุรีรัมย์และแฟนคลับจากจังหวัดอื่น ๆ หรือนักท่องเที่ยว อันเป็นสถิติสูงสุดที่สุดของสโมสรฟุตบอล ภาพกองเชียร์ในสนามที่หนาตาและเต็มไปด้วยระบบการจัดการที่ดี ความเป็นระเบียบที่ดูมีพลัง สร้างความสนุกสนานให้คนดู เมื่อเผยแพร่ออกไปตามสื่อต่าง ๆ ยิ่งเป็นการเชิญชวนให้แฟนบอลอยากเข้ามาสัมผัสเกมในสนามและร่วมติดตามสนับสนุนทีมสโมสรบุรีรัมย์อย่างต่อเนื่อง

3. ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จและการประยุกต์ใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาพื้นที่อื่นโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมทางการบริหารระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาสังคมในพื้นที่ ในกระบวนการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวกีฬาควรมีกระบวนการ และเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากประชาชนกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น โดยเฉพาะการทำให้ประชาชนในเมืองเห็นตรงกันในวิสัยทัศน์หลักของเมือง และรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ หรือโครงการจากการได้เข้าใจและเล็งเห็นถึงประโยชน์ในอนาคต ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ การเป็นเจ้าของที่ดี การเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร การยอมเสียสละ ความสะดวกบางประการในช่วงจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การปิดถนน หรือการมีจราจรที่



หนาแน่นในบางช่วง รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนเพื่อให้ได้ประโยชน์จากกิจกรรมการท่องเที่ยวกีฬาต่างๆ

3.2 การจัดกิจกรรมงานอีเว้นท์ให้โดดเด่น หน่วยงานส่วนกลางควรมีบทบาทในการจัดทำมาตรฐานของการจัดกิจกรรมกีฬาและการท่องเที่ยวกีฬา แต่ละประเภทร่วมกับผู้ประกอบการ สมาคมกีฬา สมาคมท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นมาตรฐานให้ผู้จัดกิจกรรมปฏิบัติตาม ส่วนการบังคับใช้ควรใช้กลไกการกำกับดูแลตนเองของสมาคมหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬาประเภทนั้น ๆ หรือคณะกรรมการด้านการท่องเที่ยวกีฬาของเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีมาตรฐานที่ดีในด้านต่างๆ และสามารถยกระดับพัฒนาไปสู่ มาตรฐานสากลในอนาคต

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่ปลอดภัย ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกีฬาและการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งการลงทุนในสิ่งเหล่านี้จะขึ้นกับตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของการท่องเที่ยวกีฬาของเมือง โดยในช่วงเริ่มต้น ยังไม่ควรลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (ยกเว้นในกรณีที่รัฐบาลส่วนกลางสนับสนุนและเป็นนโยบายหรือยุทธศาสตร์หลักของประเทศ) แต่ควรเริ่มต้นจากการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น สามารถรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในขนาดที่เหมาะสมกับเมือง หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับความสามารถของระบบนิเวศของธรรมชาติในจังหวัด

3.4 การสร้างจุดแลนด์มาร์กและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวกีฬาให้ประสบความสำเร็จคือการวางยุทธศาสตร์และตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) ของเมืองท่องเที่ยวกีฬาที่ชัดเจน โดยเฉพาะการสร้างตำแหน่งทางยุทธศาสตร์จากการมีจุดแข็ง ความพร้อมหรืออัตลักษณ์ของเมือง พร้อมกับการเข้าใจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Demand Side) อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถผลักดันให้เกิดเมืองท่องเที่ยวกีฬาที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง



5. อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1 แนวทางการใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดบุรีรัมย์ ในอดีตด้านทรัพยากรเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ขาดแคลนทรัพยากรดินและน้ำ อาชีพของประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยวเป็นเมืองประวัติศาสตร์มีความเป็นมาด้านอารยธรรมขอม ได้มีการพัฒนาเมืองโดยนำการศึกษาเข้ามาพัฒนาเมือง โดยสังเกตได้จากการเริ่มสร้างทีมสโมสรฟุตบอล ซึ่งริเริ่มโดยภาคเอกชนที่มีเครือข่ายนำไปสู่การลงทุนและการร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน เช่น ถนน สนามบิน ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ภายในจังหวัด การประสบความสำเร็จในระดับสากลเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชมจังหวัดบุรีรัมย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคนันท์ วระพินิจ และ กอบกุล จันทรโคสิกา (2563) ได้ศึกษาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในรายงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย โดยสำรวจจากผู้ที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการแบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยให้มีความพร้อมในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมรินทร์ สุขเกษม (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยว ในรายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของสโมสรฟุตบอลอาชีพ โดยศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของสโมสรฟุตบอลอาชีพ เพื่อเป็นการยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นที่ได้รับความนิยมอันจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ อันจะก่อให้เกิดรายได้ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการจ้างงาน พร้อมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maier & Weber, (1993) พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นผู้เล่นกีฬาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้าชมมหกรรมกีฬาที่ยิ่งใหญ่และมีความสำคัญ ตลอดจนสถานที่จัดการแข่งขันกีฬาอันทรงคุณค่า รวมไปถึงนักท่องเที่ยวฝึกสอนและบุคคลสำคัญทางการกีฬา นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับสูง เพื่อบรรลุความต้องการของผู้เข้าร่วมมหกรรมกีฬาที่มีในจำนวนมหาศาล



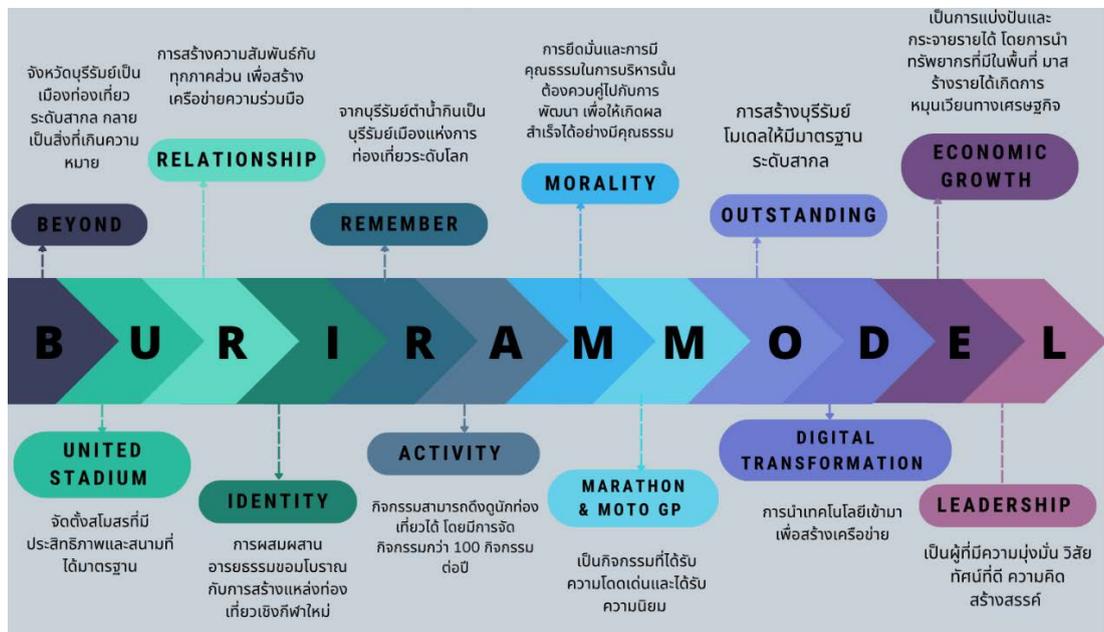
ประเด็นที่ 2 สภาพปัจจุบันและผลกระทบของบุรีรัมย์โมเดลต่อการพัฒนาจังหวัดและเป็นที่ยอมรับของประชาชนภายในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์เคยเป็นเมืองที่คนแทบจะไม่มีใครรู้จักและเป็นเมืองทางผ่าน แต่ตอนนี้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับสากล สอดคล้องกับความเห็นของ Pestoff (2010) กล่าวว่าประชาชนในยุคโลกาภิวัตน์ มิได้ต้องการเป็นเพียงลูกค้าที่รอบริการสาธารณะจากภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป แต่พวกเขามีความต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองให้ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขามองว่า หากรอคอยให้ภาครัฐมาตอบสนองความต้องการอย่างเดียวมิอาจตอบสนองต่อการพัฒนาดังกล่าวได้ ในแง่นี้จึงทำให้ภาคเอกชน (ภาคธุรกิจ) และภาคประชาสังคมในหลาย ๆ แห่งลุกขึ้นมา เพื่อร่วมมือกันในฐานะ ภาคี (Partner) ที่เท่าเทียมกับภาครัฐ เพื่อร่วมมือกันดำเนินงานและให้บริการสาธารณะ แต่แนวคิดนี้ไม่เปิดโอกาสหรือไม่มีพื้นที่สำหรับภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม ที่ภาครัฐมองว่าภาคีเหล่านี้เป็นเพียงลูกค้าหรือผู้รอรับบริการ มาเป็นภาคีเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือกับภาครัฐในรูปแบบเครือข่าย (Networks) ในการดำเนินงานสาธารณะได้ โดยมีแนวคิดความสัมพันธ์ของการพัฒนาจังหวัดให้เกิดประโยชน์และผลกระทบออกมาในรูปแบบของมิติประกอบไปด้วย 7 มิติ ได้แก่ 1) มิติทางการเมือง 2) มิติทางการท่องเที่ยว 3) มิติทางเศรษฐกิจ 4) มิติทางสังคมและวัฒนธรรม 5) มิติด้านทัศนคติ 6) มิติด้านความสำเร็จ 7) มิติด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกีฬา กับประชาชน โดยภาพรวมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวของจังหวัด

ประเด็นที่ 3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จและการประยุกต์ใช้บุรีรัมย์โมเดลในการพัฒนาพื้นที่อื่นโดยมีการมีส่วนร่วมทางการบริหารระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาสังคมในพื้นที่ การจัดกิจกรรมงานอีเว้นท์ให้โดดเด่น สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่ปลอดภัย การสร้างจุดแลนด์มาร์กและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด ดังนั้น ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิญชา รักหาญ, กนกกานต์ แก้วนุช และ เทิดชาย ช่วยบำรุง, (2566) ได้ประเมินการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในรายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน จากการประเมินการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการภายในชุมชน 2) ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3) มรดกและวัฒนธรรม 4) แหล่งดึงดูดและแหล่งท่องเที่ยว 5) เครือข่ายและชุมชนเข้มแข็ง 6) ความปลอดภัย 7) การรับรอง และ 8) การบริการ เพื่อใช้ในการประเมินการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนสามารถนำเกณฑ์การประเมินมาประยุกต์และปรับใช้ในการประเมินการจัดการ



การท่องเที่ยวภายในชุมชน เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีความพร้อมของชุมชน ความพร้อมทางด้านศักยภาพของพื้นที่ รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานเกณฑ์การประเมิน และการบูรณาการ และให้เกิดมาตรฐานการรองรับจากหน่วยงาน รวมทั้งสามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภายในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนสืบไป

6. องค์ความรู้จากการวิจัย



ภาพที่ 1. บุรีรัมย์โมเดล

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัยนั้นได้จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยสามารถอธิบาย BURIRAM MODEL ให้สอดคล้องกับงานวิจัย สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ (2560) จากเมืองที่เป็นเพียงทางผ่านและเมืองที่ติดอันดับความยากจนกลายเป็นเมืองที่ต้องห้ามพลาดและการเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับสากล ซึ่งเป็นสิ่งที่เกินความคาดหมาย (Beyond) การนำกีฬาฟุตบอล (United stadium) มาพัฒนาเมืองโดยเริ่มจากการจัดตั้งสโมสรที่มีประสิทธิภาพและสนามที่ได้มาตรฐาน และได้ขึ้นชื่อว่าเป็นเมือง 2 ยุคจนกลายเป็นจุดแลนด์มาร์กใหม่ของผู้ที่สนใจ นักท่องเที่ยวและ



ประชาชนภายในจังหวัดบุรีรัมย์ จึงเกิดการสร้างความสัมพันธ์กับทุกภาคส่วน (Relationship) ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ ภาคสังคมและภาคประชาชนภายในจังหวัด ในสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกัน โดยสร้างอัตลักษณ์ (Identity) ให้จังหวัดบุรีรัมย์ กลับกลายเป็นจังหวัดที่มีความเจริญ บุรีรัมย์โมเดลได้เปลี่ยนความทรงจำใหม่ (Remember) ที่มีนักท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ร้านอาหาร มีกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยว (Activity) ที่เดินทางมาชมกีฬา ทั้งเล่นและแข่งขันกีฬาในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีกิจกรรมที่ได้รับความนิยม และได้รับความนิยมนิยม (Marathon & Moto GP) สิ่งที่ทำให้ควบคู่ไปกับการพัฒนา คือ การยึดมั่น (Morality) ในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยความตั้งใจให้โดดเด่น (Outstanding) และมีมาตรฐานระดับสากล ยังมีวิสัยทัศน์ของผู้นำที่เท่าทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง (Digital Transformation) อาทิ สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 จังหวัดบุรีรัมย์ได้นำมา ปรับด้วยการนำเทคโนโลยีเข้าช่วยเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด โดยการที่สร้าง Application เพื่อคัดกรองบุคคลเข้าออกจังหวัด และได้สั่งการปิดจังหวัดโดยใช้บุรีรัมย์โมเดลที่ ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองสุขภาพดี (BURIRAM Healthy) บุรีรัมย์โมเดล เป็นการแบ่งปันและกระจาย รายได้ โดยการนำทรัพยากรที่มีในพื้นที่ มาสร้างรายได้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ (Economic growth) และเศรษฐกิจยังเติบโตไปยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย การพัฒนา บุรีรัมย์โมเดลจะไม่เกิดขึ้นหากไม่ได้ผู้นำ (Leadership) ที่มีความมุ่งมั่น วิสัยทัศน์ที่ดี ความคิด สร้างสรรค์ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม และ ไม่เคยหยุดการพัฒนา บุรีรัมย์โมเดลเป็นต้นแบบเมืองกีฬาที่มีเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวแบบ ก้าวกระโดด สามารถเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอีกหลาย ๆ จังหวัดและประเทศ ต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การพัฒนากีฬาสู่เมืองท่องเที่ยวอาจเป็นการพัฒนาทางเลือกหนึ่ง ด้วยการ ต่อยอดในเชิงนโยบาย ต้องมีการยกระดับและผลักดันสู่การวางแผนนโยบายสาธารณะในพื้นที่ แต่ยังมีพัฒนาอื่นที่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งต้องพยายามพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน



1.2 จัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือยุทธศาสตร์เฉพาะด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวใน
ทุกมิติ ด้วยการศึกษาศักยภาพและความพร้อม การส่งเสริมความรู้ การประเมินผล และการ
สร้างการรับรู้ในระดับประเทศและนานาชาติ

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติระดับพื้นที่

2.1 ควรมีแนวคิดการจัดการกีฬาและการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชน
บนฐานทุนและทรัพยากรของชุมชน สามารถต่อยอดเป็นกีฬาพื้นบ้านหรือกีฬาท้องถิ่นมาผนวก
กับการท่องเที่ยวหรือบูรีรัมย์โมเดล

2.2 หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมดำเนินกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ กับ
ภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน กลุ่มจิตอาสา ควรมีการกำหนดแผนปฏิบัติ
งานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ความร่วมมือไม่เกิดการขาดตอนหรือ
แรงหนุนเสริมในการจัดการกับปัญหาเศรษฐกิจที่ยังยากซับซ้อนในแผนระยะยาว

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรจะมีการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจ
นักท่องเที่ยวถึงการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณเนื่องจากในกิจกรรมหนึ่งนั้น
มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก การทราบถึงปัญหาและอุปสรรค และทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
เนื่องจากอนาคตจังหวัดบุรีรัมย์จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ จะทำให้การ
รองรับและดูแลนักท่องเที่ยวได้ไม่เต็มศักยภาพ

3.2 ควรจะมีการศึกษาวิจัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเจาะลึกเฉพาะเรื่องการ
มีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในจังหวัดบุรีรัมย์ ในเชิงเปรียบเทียบทั้งในมิติของประเด็นและ
พื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงบริบทของระบบ ตัวขับเคลื่อน กระบวนการความร่วมมือ ผลผลิตและ
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะสามารถนำข้อเสนอไปพัฒนาขีดความสามารถของนโยบายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). รายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว: ภายภาพการ
ท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทย. สืบค้นจาก

https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=581

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560 -
2564). กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.



กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562).

โครงการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจกีฬาของประเทศไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2562- 2564).

กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564).

รายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว ฉบับที่ 6 (ตุลาคม-ธันวาคม). สืบค้นจาก

https://www.mots.go.th/download/article/article_20170105115652.pdf

ภคนันท์ วรรณพิณิจ, และ กอบกุล จันทระโคติกา. (2663). รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย.

วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 6(2),

32-44.

สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์. (2560). แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2557- 2560). สืบค้น

จาก [http://www.buriram.go.th/web3/index.php/province-](http://www.buriram.go.th/web3/index.php/province-development/plan-development)

[development/plan-development](http://www.buriram.go.th/web3/index.php/province-development/plan-development)

สุวิญชา รักหาญ, กนกกานต์ แก้วนุช, และ เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2566). การพัฒนาเกณฑ์การ

ประเมินการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน. *วารสารสังคมศาสตร์และ*

วัฒนธรรม, 7(3), 64-81.

อัมรินทร์ สุขเกษม. (2561). *การพัฒนาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของสโมสร*

ฟุตบอลอาชีพ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

Bull, C. J., & Weed, M. E. (1999). Niche markets and Small Island Tourism: The

Development of Sports Tourism in Malta. *Managing Leisure*, 4(3), 142-155.

Hall, C. M. (1992). *Hallmark Tourist Events: Impacts, Management and Planning*.

London: Belhaven Press.

Maier, J., & Weber, W. (1993). Sport tourism in local and regional planning.

Tourism Recreation Research, 18(2), 33-43.

Pestoff, V. (2010). *New Public Governance, Co-production & Third Sector Social*

Services. Sweden: Institute of Civil Society Studies, Ersta Skondal

University Collage.